

PERSDOSSIER

Inuit - Kunst uit het Canadese Hoge Noorden

16.10.2026 > 18.04.2027

Kenojuak Ashevak, Decorative char, 2004

INHOUD

1.	PERSBERICHT	3
2.	OVER DE TENTOONSTELLING	5
3.	PERSBEELDEN	17
4.	ACTIVITEITEN ROND DE TENTOONSTELLING.....	19
5.	PARTNERS.....	27
6.	PRAKTISCHE INFORMATIE.....	30

1. PERSBERICHT

Van 16 oktober 2026 tot 18 april 2027 presenteert het Museum Kunst & Geschiedenis een grote tentoonstelling over de hedendaagse kunst van de Inuit uit Nunavut en Nunavik, twee regio's van het Canadese Arctische gebied. Met bijna 250 werken – waaronder beeldhouwwerken, tekeningen en vooral prenten – biedt de tentoonstelling een overzicht van ongeveer 70 jaar artistieke productie.

In Europa wordt Inuitkunst vooral geassocieerd met beeldhouwkunst, maar daarnaast bestaat er ook een opmerkelijke grafische productie die bij het Europese publiek nog grotendeels onbekend is. De tentoonstelling belicht kunstenaars met krachtige en eigenzinnige beeldwerelden, die al verschillende generaties lang bijdragen aan de vernieuwing van de vormen en thema's binnen deze kunst. Er wordt onder meer veel aandacht besteed aan vrouwelijke kunstenaars, vanwege hun prominente rol binnen de grafische kunst.

De tentoonstelling laat in de eerste plaats de stemmen van Inuitkunstenaars horen

In plaats van te kiezen voor een etnografische benadering die gericht is op de beschrijving van een cultuur, plaatst de tentoonstelling de kunstenaars centraal. Het project sluit aan bij een museale reflectie waarin bijzondere aandacht uitgaat naar de banden met de gemeenschappen van oorsprong en naar de levende stemmen die de artistieke praktijken in het Noordpoolgebied vandaag blijven vormgeven, vernieuwen en bevragen.

Sjamanisme, mythologie, de poolnacht, de Arctische fauna en de relatie met het land gaan er hand in hand met uitgesproken actuele thema's zoals maatschappelijke veranderingen, genderverhoudingen en klimaatverandering. Via hun werken bevragen de kunstenaars hun omgeving en de realiteit van een wereld in volle transformatie. Hun stemmen zijn bovendien doorheen de hele tentoonstelling aanwezig via de commentaren die ze bij hun werken formuleerden. Daarnaast licht de tentoonstelling ook de verschillende technieken toe die de kunstenaars gebruiken.

De tentoonstelling nodigt bezoekers zo uit om verder te kijken dan de clichés die vaak met Inuitvolkeren worden geassocieerd en kennis te maken met een levendige, diverse en uitgesproken hedendaagse kunstpraktijk, die volop deel uitmaakt van de artistieke, maatschappelijke en ecologische debatten van onze tijd.

Een grootschalig project

Door haar omvang is deze tentoonstelling een primeur in Europa en behoort ze tot de belangrijkste tentoonstellingen die ooit op het continent aan hedendaagse Inuitkunst werden gewijd.

De tentoonstelling steunt onder meer op de collectie van schrijver en dichter **Carl Norac**, aangevuld met bruiklenen van Belgische musea (**AfricaMuseum** en het **Koninklijk Belgisch Instituut voor Natuurwetenschappen**) en Europese instellingen (**Musée des Confluences in Lyon**, **Musée-Château de Boulogne-sur-Mer** en het **Museum Volkenkunde in Leiden**).

De scenografie van de tentoonstelling werd opgevat als een immersieve ervaring. Vanuit de reconstructie van een grote iglo kunnen bezoekers verschillende thematische parcours volgen. Zo zijn er secties gewijd aan zee- en landdieren, vogels, de nacht — die er in de winter bijna vier maanden duurt —, de gevolgen van de sedentarisering, de gebruikte druktechnieken en het veranderende klimaat.

Voor kinderen werden vier educatieve stations ingericht, zodat ook zij zich de inhoud van de tentoonstelling eigen kunnen maken. Daarnaast werden er rondleidingen en workshops ontwikkeld voor slechtziende bezoekers. Een uitgebreid activiteitenprogramma — met workshops, lezingen, filmvertoningen, ontmoetingen en culturele evenementen — vervolledigt de ontdekking van de werken.

2. OVER DE TENTOONSTELLING

AUTONOMIE EN DE CANADESE REGERING

Nunavut betekent 'ons land' in het Inuktitut. Dit uitgestrekt gebied van ongeveer twee miljoen km², ofwel een vijfde van Canada, is gecreëerd in 1999 na een akkoord waarin de landrechten van de Inuit worden erkend. Nunavut heeft een autonome regering met een Inuit-meerderheid die verantwoordelijk is voor gezondheidszorg, onderwijs en cultuur. Ouderen spelen daarbij een belangrijke adviserende rol.

Nunavik betekent 'het grote land' en groepeert 14 dorpen in het noorden van Quebec. Het beheer van de openbare gronden en hulpbronnen is in januari 2024 na langdurige onderhandelingen overgedragen aan de Inuit. Veel Inuit staan wantrouwig tegenover overheidsinstellingen en maken zich zorgen over de woningcrisis, voedselonzeekerheid, de toegang tot gezondheidszorg en onderwijs, en problemen rond verslaving.

EEN WAAIER AAN KUNSTEN

Inuitkunstenaars zijn vandaag actief in uiteenlopende disciplines. Zo zijn er in Kangiqliniq (Rankin Inlet) keramiekstudio's. Kenojuak Ashevak en Ningiukuluk Teevee ontwierpen glas-inloodramen voor Canadese kerken. Teevee realiseerde onlangs een videoprojectie op het operagebouw van Sydney.

De Inuitcinema is sterk verbonden met Nunavut. Filmmakers vertellen, vaak in het Inuktitut, doorleefde verhalen waarin zowel de traditie, als het moderne leven worden verkend. Bekende werken zijn *Atanarjuat* (2001) en korte animatiefilms. Ook op vlak van literatuur beweegt er heel wat met werk van onder andere Mitiarjuk Nappaaluk en Markoosie Patsauq. Ten slotte is er een dynamische muzikscene. Groepen en artiesten zoals Sugluk, Elisapie en Tanya Tagaq combineren traditionele keelzang met hedendaagse stijlen zoals rap, rock en pop.

SJAMANISME EN DE LEVENSADEM

Het Inuitsjamanisme gaat uit van het idee dat elk wezen een 'ziel' bezit. Deze bestaat uit verschillende delen zoals de *anirniq* (levensadem), en de *tarniq* (een miniatuurweergave van het wezen waarin het leeft). Na de dood reist de ziel naar het hiernamaals, maar sommige veranderen in *tupilait*, of kwade geesten. Dieren moeten gerespecteerd worden wanneer ze worden gedood, anders loopt de jager het risico dat het dier zich niet meer laat zien.

De *angakkuq*, 'sjamaan', vormt een brug tussen mensen en de geestenwereld. Sjamanen zijn genezers, raadgevers en bewakers van het maatschappelijk evenwicht. Via rituelen en optredens, soms met een trommel, communiceren ze met de geesten. Een sjamaan vormt bondgenootschappen met *tuurngait*, helper-geesten. Deze zijn moeilijk te beheersen en zijn daarom gevaarlijk.

CRUISES EN TOERISME

Het toerisme in het Noordpoolgebied zit in de lift. Omdat het poolijs smelt, wordt het gebied toegankelijker. Daarnaast zijn toeristen op zoek naar meer extreme belevenissen. Het Canadese Noordpoolgebied ontvangt steeds meer cruiseschepen, waarvan de passagiers komen genieten van de indrukwekkende landschappen en bedreigde dieren, waaronder walvissen en ijsberen. Dit heeft gevolgen voor het milieu, want cruiseschepen veroorzaken lucht- en watervervuiling en kunnen kwetsbare ecosystemen verstoren.

Voor lokale gemeenschappen biedt toerisme mogelijkheden om hun inkomstenbronnen te diversifiëren, maar tegelijk brengt het grote ecologische uitdagingen met zich mee. De Inuit werken samen met reisorganisaties die immersieve ervaringen aanbieden met respect voor hun omgeving. Het is van groot belang om een evenwicht te vinden tussen de economische voordelen van toerisme en het behoud van de ecologische en culturele rijkdom van het Noordpoolgebied.

ZANG, DANS EN FEEST

Feesten en ceremonies vinden vaak 's nachts plaats, een moment dat vroeger sterk verbonden was met het sjamanisme. In de 19e en 20e eeuw hebben de walvisvaart, kerstening en overgang naar een sedentaire levenswijze deze gebruiken ingrijpend veranderd. Desondanks blijven de trommeldans en de keelzang culturele pijlers die helpen het contact met de voorouders te verzekeren in een traditie die de verbondenheid tussen mensen centraal stelt.

Met name in Nunavut brengt de dans met de *qilaut* de gemeenschap samen. Deze trommel op een frame die met een stok wordt bespeeld, begeleidt verhalen over de jacht of het dagelijks leven en brengt de gemeenschap samen bij bruiloften en seizoensfeesten. De *katajjaq*, of keelzang, is een uniek stemmenspel dat uitgevoerd wordt door twee vrouwen die tegenover elkaar staan.

Vroeger werden deze gezangen en dansen gebruikt om conflicten op te lossen, of tijdens rituelen. Vandaag vieren ze vooral de gemeenschap, het doorgeven van cultuur en de trots van nieuwe generaties Inuit.

PRENTEN EN JAPANSE INVLOED

In 1958 reist de kunstenaar James Houston naar Japan om les te volgen bij Un'ichi Hiratsuka (1895-1997), een gerenommeerd houtsnijder. Bij zijn terugkeer in Kinngait in 1959 neemt Houston Japans gereedschap en papier mee. De eerste prenten maakt hij met traditionele Inuitmaterialen. Zeehondenhuid vervangt bamboe voor de baren en de penselen zijn van ijsbeerhaar gemaakt. Omdat de werkruimte klein was, werkten mannen en vrouwen samen aan alle stappen van het drukproces. De culturele en economische band met Japan bestaat nog steeds, getuige de Japanse familie Osaki die al meer dan 50 jaar handgeschept papier aan Kinngait levert.

UKPIK, DE SNEEUWUIL

De sneeuwuil of *ukpik* is de emblematische vogel van het Noordpoolgebied en een sterk symbool van de Inuitcultuur. Hij komt vaak voor in de kunst (beeldhouwwerken en prenten) en de mythen; hij staat symbool voor wijsheid en bescherming. Volgens de Inuittraditie begeleidt de sneeuwuil geesten en staat hij de sjamaan (*angakkuq*) bij tijdens zijn spirituele reizen.

De veren van de sneeuwuil worden gebruikt om sieraden te maken, de botten voor gereedschap en naalden, en zijn olie als zalf tegen infecties en huidaandoeningen. Om hem te vangen, gebruiken jagers een lokmiddel van kariboehuid dat een lemming nabootst.

Sinds 1987 is de sneeuwuil het vogel-embleem van de provincie Quebec. De *ukpik* staat ook symbool voor de veerkracht van de Inuit.

AJARAARNIQ, TOUWSPELLETJE

Ajaraarniq betekent zoveel als 'iets met de hand wegduwen'. Touwspelletjes worden vooral tijdens de winter gespeeld, in groep en met veel humor. Het doel is om een reeks symbolische figuren te maken die dieren of personages weergeven. Zowel mannen, als vrouwen kunnen spelen, al zijn er bepaalde beperkingen voor jonge jongens en zwangere vrouwen.

De figuren worden van generatie op generatie doorgegeven. Groepsoudsten gebruiken ze om de oude verhalen, soms gezongen, soms verteld, kracht bij te zetten. Er worden wedstrijdjjes om ter snelst figuren maken gehouden. Deze traditie heeft bovendien een spirituele betekenis. Ze is verbonden met het sjamanisme en de jacht waarbij sommige figuren dieren of jachttechnieken voorstellen en gemaakt worden om een succesvolle jacht te verzekeren. Aanvankelijk worden de touwtjes van de pezen van dieren. Later worden plantaardige en synthetische vezels gebruikt.

GEDAANTEVERANDERING

In de verbeeldingswereld van de Inuit staat de kracht van de transformatie centraal. Het weerspiegelt een wereldbeeld waarin mensen, dieren en geesten met elkaar verbonden zijn en een gedeelde essentie hebben. De grenzen tussen de zichtbare en de onzichtbare wereld zijn doorlaatbaar en staan voortdurend met elkaar in verband.

De *angakkuq*, 'sjamaan', belichaamt dit vermogen. Om door de geestenwereld te kunnen reizen, neemt die de vorm aan van een dier. De sjamaan 'wordt' een dier om bepaalde eigenschappen te krijgen, zoals een scherper zicht, snelheid, of sluwheid, of voor genezing. De gedaanteverwisseling is ook een belangrijk thema binnen de Inuitkunst. Kunstenaars geven vaak wezens weer die half mens, half dier zijn, waarmee ze de overgang van de ene vorm naar de andere weergeven. De kunst legt het beslissende moment van de verandering vast en toont zo de veranderlijkheid van identiteit en de diepe verbondenheid met de natuur.

HEDENDAAGSE BEELDHOUWKUNST

De moderne Inuitbeeldhouwkunst ontwikkelt zich voornamelijk na de Tweede Wereldoorlog dankzij de steun van *La Guilde canadienne des métiers d'art*. Internationale erkenning komt er met name met de Wereldtentoonstelling in Montreal in 1967.

De term *sanannguagaq*, 'miniatuurweergave van de werkelijkheid', verwijst naar de beeldhouwkunst. De beeldhouwer doorloopt een aantal welbepaalde stappen. Eerst delft hij de steen om hem vervolgens ruw te bewerken met de hand, slijpschijf of handbijl. Daarna gebruikt hij vijlen en raspen en ten slotte schuurpapier om te polijsten en dierlijk vet of was voor een glanzende afwerking. Sommige kunstenaars zeggen dat zij geen nieuwe vorm creëren, maar een vorm zichtbaar maken die al in het materiaal aanwezig is. Het resultaat is een kunstwerk dat traditionele inspiratiebronnen gebruikt, maar toch resoluut modern is.

TEXTIELKUNST

Verschillende textieltechnieken tonen de grote creativiteit van Inuitkunstenaars en bouwen voort op de traditionele kennis van kleding maken uit dierenhuiden en bont. Tot deze technieken behoren weven, bedrukken, borduren, appliceren, haken en naaien.

In de jaren 1960 beginnen kunstenaars in Kinngait met het maken van bedrukte stoffen als interieurdecoratie. Hun werken vallen op door grafische patronen die geïnspireerd zijn door dieren, mythen en het dagelijkse leven. In Qamanittuq gebruiken vrouwen aloude naaitechnieken voor een resoluut hedendaagse textielkunst rijk aan motieven en symbolen.

De geweven wandkleden uit Pangnirtuuq, waar het weven zich vanaf 1971 ontwikkelde, staan internationaal bekend om hun verhalende composities en grote technische verfijning.

Textielkunst komt tegenwoordig ook tot uiting via hedendaagse ontwerpers zoals Hinaani Design in Arviat.

HET CHRISTENDOM EN ZIJN INVLOED OP DE KUNSTEN

Al in de 12e eeuw maken de Inuit in Canada kennis met het christendom door contacten met Vikingen. De echte kerstening begint in de 18e eeuw, wanneer Moravische missionarissen in Groenland en Labrador aankomen. In de 19e eeuw neemt de christelijke invloed verder toe door de komst van methodistische, anglicaanse en uiteindelijk katholieke missionarissen.

De Inuitkunst is traditioneel verbonden met het sjamanisme en de geestenwereld. Met het christendom verschijnen nieuwe thema's, zoals het kruis, engelen, demonen, de Maagd Maria of de kruisiging. Inuitkunstenaars nemen deze symbolen op en creëren werken uit speksteen of ivoor waarin traditionele en christelijke elementen samenkomen. Vanaf de jaren 1950, met de opkomst van de kunstmarkt, zorgen sculpturen, tekeningen en prenten voor een grotere verscheidenheid in deze kunstvormen.

Vandaag noemt de meerderheid zich christen. Toch weerspiegelt de kunst een voortdurende verwevenheid van voorouderlijke herinneringen en het christelijk geloof.

TULUGAQ, DE RAAF

Het woord *tulugaq* (raaf), is afgeleid van *tulu*, wat 'slaan' betekent en naar het geluid van de roep van de raaf verwijst. In de Arctische mythologie is Grote Raaf zowel een bedrieger, als een schepper. Zijn avonturen en listen worden in het hele Noordpoolgebied verteld. Zo kwam Grote Raaf naar beneden toen de aarde nog met water bedekt was waarop hij de wereld vormde en mensen maakte. Hij is een dubbelzinnige figuur. Langs de ene kant een onverbeterlijke bedrieger, langs de andere iemand die zelf vaak beetgenomen wordt. Als bewaker van het licht kan hij dit onthullen of verbergen. Door zijn snavel op te heffen, of met zijn vleugels te slaan kan hij van gedaante wisselen.

KLIMAATVERANDERINGEN

Het Canadese Noordpoolgebied warmt drastisch op. Tussen 1948 en 2016 stegen de temperaturen met 2,7°C. Dit is aanzienlijk meer dan het nationale gemiddelde en heeft tot gevolg dat de permanent bevroren grond smelt. Het smelten van deze permafrost maakt dat huizen vervormen en instorten. Ook het ijsseizoen is korter en onvoorspelbaar. Dit bemoeilijkt

verplaatsingen over het ijs en heeft gevolgen voor culturele praktijken, jacht, visserij, het inkomen en de voedselzekerheid van de bewoners.

De afnemende zee-ijs zorgt ook voor meer scheepvaartverkeer rond Nunavut. Dit biedt economische kansen, maar brengt ook risico's met zich mee zoals brandstoflekken en geluidsoverlast die het zeeleven verstoren. Ten slotte vermindert ook de natuurlijke bescherming van de kust tegen golven en stormen, waardoor sommige kustgebieden kwetsbaarder worden voor erosie.

DE VIJF COÖPERATIES

Om de lokale economie te stimuleren ontstaan in het Canadese Noordpoolgebied in de jaren 1950 Inuitcoöperaties. De eerste Inuitcoöperatie in Canada is de *West Baffin Eskimo Co-operative* (WBEC), opgericht in Kinngait in 1959. Zij kopen rechtstreeks kunstwerken van kunstenaars, waardoor deze onmiddellijk een inkomen ontvangen. Al gauw breiden de coöperaties hun activiteiten uit naar hotels, restaurants, de bouwsector en beroepsopleidingen. Vandaag vormen zij de belangrijkste niet-gouvernementele economische pijler van veel Arctische gemeenschappen. Sinds 1959 produceert *Dorset Fine Arts*, dat onderdeel is van de WBEC, jaarlijks een verzameling prenten in beperkte oplage die wereldwijd erkenning genieten en bijdragen aan het bekendmaken van de Inuitcultuur.

DE VOGELS

In de zomer is Nunavut een belangrijke leefomgeving voor vele vogelsoorten, waaronder eidereenden, sterns, ganzen, duikers, zeekoeten en plevieren. Slechts vier soorten blijven er het hele jaar: de raaf (*tulugaq*), de sneeuwuil (*ukpik*), de burgemeestermeeuw (*naujaq*) en het sneeuwhoen (*aqiggiq*).

Vogels zijn zowel een belangrijke voedingsbron, als grondstof voor kledij en gebruiksvoorwerpen. Daarnaast hebben ze een belangrijke symbolische betekenis. Ze kondigen de lente aan, brengen de terugkeer van de zon en staan symbool voor vernieuwing. Vogels spelen bovendien een belangrijke rol in de Inuitkosmologie en in traditionele verhalen. Ze zijn dan ook alomtegenwoordig in de kunsten en een van de favoriete thema's van Kenojuak Ashevak.

TATOEAGE

Traditioneel laten Inuitvrouwen zich tatoeëren. De tatoeages op de kin of het voorhoofd heten *tunniit*. Motieven op de borst, handen, of dijen zijn *kakiniit*. Deze patronen van lijnen en stippen zijn veel meer dan louter versiering, maar een betekenisvolle, visuele taal.

Afhankelijk van de plaats op het lichaam en de regio vertellen ze meer over iemands status, levensfasen of moederschap. Vanaf de 19e eeuw neemt deze traditie sterk af door de gevolgen van de kolonisatie en de tegenstand van missionarissen.

Vandaag werken de Inuit, onder leiding van de groepsouders, aan het herstel van deze traditie. Een tatoeage stelt een hernieuwd aanknopen met de traditie voor, een levend geheugen. Het dragen van deze symbolen door niet-Inuit is problematisch omdat deze vorm van culturele toe-eigening voorbijgaat aan hun spirituele en culturele betekenis en bestaande koloniale machtsverhoudingen blijft versterken.

DRUKTECHNIEKEN

Een prent is een afbeelding die wordt afgedrukt vanaf een steen, metaal of houten plaat. Zo kunnen meerdere exemplaren van hetzelfde kunstwerk worden gemaakt. Er bestaan verschillende druktechnieken. Inuitkunstenaars werken het meest met blokdruk waarbij het ontwerp op een steen plaat wordt overgebracht, met inkt bedekt en vervolgens op papier afgedrukt. Soms combineren kunstenaars deze techniek met stencils.

Lithografie is gebaseerd op het principe dat water en vet elkaar afstoten. Bij het etsen wordt een tekening in een metaal plaat gegraveerd met zuur, terwijl aquatint getypeerd wordt door variaties in tinten en schaduwen. Zeefdrukken is geschikt voor het maken van effen kleurvlakken en chine-collé combineert drukken en collage voor rijkere texturen.

Het maken van grafisch werk is teamwork waarbij meestergraveurs de tekeningen van andere artiesten reproduceren.

DE IGLO

De iglo (*iglu*), is een winterwoning gemaakt van sneeuw. Tegenwoordig wonen de Inuit in permanente huizen, maar sommige jagers bouwen nog een iglo als tijdelijk onderkomen of in noodgevallen.

Iglo's worden gebouwd met samengeperste sneeuw die met een mes (*pana*) in blokken wordt gesneden. De blokken worden in een spiraal opgestapeld waardoor een koepelvorm ontstaat. Een smalle ingang wordt lager dan de vloer uitgegraven. De warmte binnenin versterkt de structuur doordat een dun laagje sneeuw smelt en vervolgens opnieuw bevroert. Ook vandaag geven Inuitouders deze bouwtechniek door aan jongeren. Er worden zelfs iglobouwwedstrijden georganiseerd. De iglo is geen herinnering aan het verleden, maar een levend onderdeel van de hedendaagse Inuitcultuur.

WATER

In de rivieren en zoetwatermeren van de toendra leven vissoorten zoals Arctische zalmforel, zalm en snoek. Maar de belangrijkste dieren die in de Noordelijke IJszee leven bestaat uit zeezoogdieren, zoals verschillende soorten zeehonden, de walrus, de narwal, de Noordelijke walvis en de beloega. Samen met meer dan 400 vissoorten leven ze daar waar het zee-ijs en de oceaanomstandigheden werkelijk uniek zijn. De meeste Inuitgemeenschappen wonen aan de kust en leven van de rijkdommen die de zee hen biedt. Ook vandaag zijn jacht en visvangst essentiële activiteiten om het levensonderhoud te voorzien, net zoals het verzamelen van schelpdieren. Het voedt gezinnen en gemeenschappen al duizenden jaren lang.

LAND

De Arctische toendra is een uitgestrekt natuurgebied tussen de taiga en de ijskappen. Het is een extreme leefomgeving, met zeer lage temperaturen, weinig neerslag, sterke winden, een lange poolnacht en een korte zomer. Onder de dunne, actieve bodem ligt een permanent bevroren laag, de zogenaamde permafrost. Tijdens de zomer ontstaan er vochtige gebieden waarop ongeveer tweeduizend plantensoorten groeien tijdens de ononderbroken zonneshijn. Er leven weinig zoogdieren, enkel de ijsbeer, Arctische kariboe, muskusos, wolf, poolvos en poolhaas hebben zich aangepast. In de zomer zijn er veel insecten. Vogels vormen de meest gevarieerde groep gewervelde dieren in dit gebied. Voor de Inuit zijn de kariboe en de muskusos al eeuwenlang een belangrijke bron van voedsel.

NANUQ, DE IJSBEER

De ijsbeer, *nanuq* in het Inuktitut, speelt een centrale rol binnen de cultuur, kunst, spiritualiteit en dagelijks leven van de Inuit. Hij is zowel een echt dier als een mythologisch figuur en wordt gerespecteerd en bewonderd. De Inuit zien de ijsbeer niet als een roofdier, maar als een gelijke. Net als mensen beweegt hij zich moeiteloos over land en door het water, jaagt hij op hetzelfde wild en beschikt over *isuma*: een grote wijsheid.

Vroeger adopteerden de Inuit soms welpjes. De berenjacht, die de Inuit graag willen behouden, gaat altijd gepaard met talrijke gebaren van respect tegenover de beer. Kunstenaars geven de ijsbeer vaak weer als een danser wat zijn kracht, behendigheid en *isuma* symboliseert.

BEVOLKING VAN HET NOORDPOOLGEBIED

Volgens archeologen is het Noordpoolgebied al minstens 5000 jaar lang bewoond te beginnen met de Pre-Dorset- en Dorsetcultuur. Mensen afkomstig uit de omgeving van de Beringstraat in Alaska trokken door het Canadese Noordpoolgebied, van west naar oost, tot in Groenland.

Tijdens een tweede migratiegolf vanuit Alaska vestigen mensen van de Thulecultuur, afkomstig uit het noordoosten van Siberië, zich tegen het einde van de 11e eeuw in het oostelijke Noordpoolgebied. Het is niet duidelijk of de Dorsetbewoners verdreven zijn, of dat de culturen versmolten. Wel weten we dat de Thulecultuur rond het jaar 1200 de overhand heeft. De Inuit van vandaag zijn directe afstammelingen van dit volk.

KOLONIAAL BELEID

Vanaf 1883 richt de Canadese federale regering kostscholen op voor inheemse kinderen die beheerd worden door christelijke kerken. Vanaf 1920 moeten kinderen van zeven tot vijftien jaar verplicht naar deze scholen. Duizenden kinderen van Inuit- en First Nations-afkomst worden van hun families en gemeenschappen gescheiden en er ver van weggestuurd. In de scholen mogen ze hun eigen talen niet spreken wat leidt tot een ingrijpend verlies van cultuur en identiteit. Velen worden blootgesteld aan fysiek en psychologisch geweld en duizenden kinderen komen er om het leven. In 1996 sluit de laatste kostschool. Vandaag getuigen overlevenden over hun ervaringen en wijzen verzoeningsinitiatieven op het belang van erkenning van deze geschiedenis en de blijvende gevolgen ervan voor Inuit- en andere Inheemse gemeenschappen.

SEDENTARISATIE EN DE RELATIE MET HET LEEFGEBIED

Lange tijd leven de Inuit als semi-nomaden. Ze trekken mee met de seizoenen, geleid door de migraties van de dieren waarop ze jagen. Halverwege de 20e eeuw komt hier verandering in. Om het Noorden makkelijker te kunnen besturen, verplicht de Canadese regering de Inuit in permanente dorpen te gaan leven. Het resultaat is een abrupte en ingrijpende verandering van hun levenswijze.

Bijzonder pijnlijk is de massale afslachting van de sledehonden in de jaren 1950 en 1960. De honden zijn onmisbaar voor verplaatsingen, de jacht en de zelfredzaamheid van de gemeenschappen. Zonder hen zijn mensen beperkt in hun bewegingsvrijheid en meer afhankelijk van de autoriteiten. Deze periode laat langdurige trauma's na. Toch blijft de band tussen mens, dier en leefgebied een fundamenteel onderdeel van de Inuitcultuur en -identiteit.

SEDNA

Sedna is een mythologische figuur die vaak afgebeeld wordt met het lichaam van een zeemeermin. Oorspronkelijk betekent sedna 'zij van beneden', maar ze is gekend onder verschillende namen zoals Takannaluk, Nuliajuk, Taleelayo of Uinigumasuituq. Volgens een mythe vaart Sedna op een dag op zee met haar vader, die het meisje tegen haar wil uithuwelijken wil. Terwijl Sedna zich aan de buitenkant van de boot vastklampt, snijdt haar vader haar vingers af. Ze zinkt naar de bodem van de oceaan waar elke vinger in een zeezoogdier verandert. Nu woont Sedna op de bodem van het koude water en waakt over de dieren. Als ze kwaad wordt, komen de zeedieren vast te zitten in haar wilde haardos. Om haar gunst te verkrijgen, worden rituelen en offers gebracht. Als ze boos wordt, houdt ze de dieren gevangen in haar verwarde haar, dat een sjamaan moet kammen om ze te bevrijden en de jacht weer op gang te brengen. Inuitkunstenaars beelden haar graag af en geven haar het lichaam van een zeemeermin.

DE INUIT

De Inuit zijn een inheems volk uit het Noordpoolgebied. Ze leven in Groenland, Canada, de Verenigde Staten (Alaska) en Rusland (het uiterste Siberië) en zijn in totaal met ongeveer 150 000. Ze onderscheiden zich van de First Nations door hun recentere afkomst en nauwere banden met de Noordpoolvolkeren van Azië. Hoewel hun talen sterk verschillen van regio tot regio, delen de Inuit een gemeenschappelijke oorsprong en veel culturele tradities. Hun levenswijze is aangepast aan de extreme omstandigheden van het poolgebied. Ongeveer 80 % van de bevolking gaat nog steeds jagen, vissen en vallen zetten. Deze activiteiten vormen dan ook de kern van hun voedselvoorziening, economie en identiteit. Vandaag werken steeds meer Inuit in sectoren zoals openbaar bestuur, onderwijs of grondstofwinning zoals mijnbouw en olieproductie.

UNNUAQ, DE NACHT

De poolnacht fascineert, maar roept ook onzekerheid op. Missionarissen en ontdekkingsreizigers brachten verhalen terug over een zes maanden durende nacht, maar deze voorstelling overdrijft de duisternis.

Voor de Inuit is de nacht nooit helemaal donker. Het licht van de sterren weerkaatst op de sneeuw en zorgt voor een 'blauwe nacht'. De heldere maan geeft ritme aan het dagelijks leven en het noorderlicht doet de hemel oplichten.

Tijdens de korte periode zonder zon, van half december tot half januari, komen Inuit graag samen in gemeenschappelijke ruimtes. Ze delen voedsel, zoals wild, en brengen tijd door met familie en gemeenschap. Met zang, dans en spel worden tradities doorgegeven en blijft de verbondenheid met de voorouders levend.

HUIS EN GEZIN

Vandaag wonen de meeste Inuit in moderne huizen, doorgaans bewoond door één gezin, al leven er soms meerdere generaties samen. De eerste prefabwoningen die de overheid in de jaren 1950 leverde, kregen de bijnaam 'luciferdoosjes': ze waren slechts 26 m² groot en bestonden uit één enkele ruimte. Tegenwoordig zijn de woningen groter en moduleerbaar. Toch blijft het woningtekort nijpend door de sterke bevolkingsgroei. Meer dan 50% van de Inuit woont met te veel mensen onder één dak. Deze situatie ligt aan de basis van talrijke sociale problemen, zoals geweld, zelfdoding en verslaving, maar ook van gezondheidsproblemen, waaronder de terugkeer van tuberculose.

HET INUKTITUT

De Inuit spreken talen uit de Eskimo-Aleoetische taalfamilie, waaronder het Inuktitut. Deze taal werd lange tijd uitsluitend mondeling doorgegeven via mythen en gezangen. In Canada spreekt nog steeds ongeveer 63% van de Inuit Inuktitut. Het is een polysynthetische of agglutinerende taal: aan een woordstam worden achtervoegsels toegevoegd die de betekenis nader bepalen, terwijl een uitgang aan het einde van het woord de persoon en de werkwoordsvorm aangeeft. Zo ontstaan soms zeer lange, maar uiterst precieze woorden. Het Inuktitut wordt vooral mondeling gebruikt, terwijl het Engels in de geschreven communicatie dominant is.

Toch blijft het Inuktitut een essentieel kenmerk van de Inuit-identiteit en wordt het ondersteund door culturele beleidsmaatregelen en moderne media.

SPOREN EN HET SYLLABISCHE SCHRIFT

Bij de Inuit is het begrip 'spoor' van fundamenteel belang. Het verbindt herinnering, communicatie, de natuurlijke omgeving en overleving. Deze manier van denken vergemakkelijkte de invoering van het syllabische schrift, dat in de 19e eeuw door missionarissen werd geïntroduceerd en gebaseerd was op een stenografisch systeem dat aangepast was aan het Inuktitut. Ondanks enkele tekortkomingen was dit schrift gemakkelijk te leren dankzij de gelijkenis met diersporen en verspreidde het zich snel via informeel onderwijs. Lezen en spoorzoeken werden met elkaar verbonden in de term *Atuaqpait*, die zowel het lezen van sporen op de grond als het lezen van een tekst betekent.

Gestandaardiseerd in de jaren 1970 en aangepast aan regionale varianten blijft het schrift vandaag een krachtig symbool van de Inuit-identiteit, ondanks de recente invoering van een uniforme schrijfwijze in het Latijnse alfabet.

3. PERSBEELDEN

Link: <https://we.tl/t-27GZ8Akp3uSZerv>

Kenojuak Ashevak, *Decorative char*, 2004
blokdruk op steen en stencil

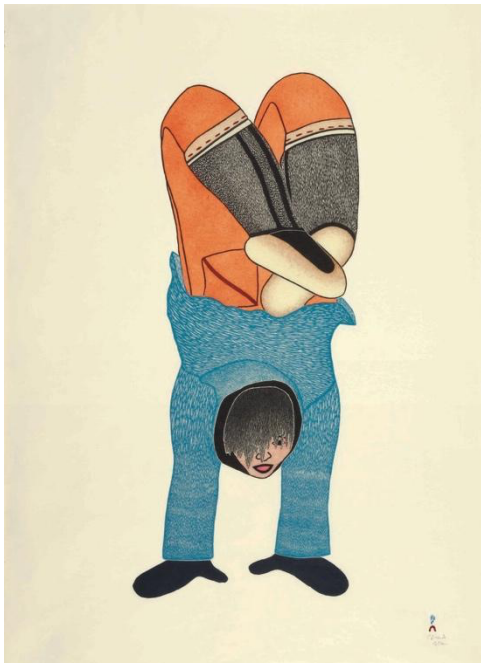
Jessie Oonark, *A shaman's helping spirit*, 1971
blokdruk op steen en stencil

Lucy Quinnuayuak, *Telling tales of the owl*, 1983
blokdruk op steen en stencil

Ningiukulu Teevee, *No turning back*, 2021
blokdruk op steen en stencil

Shuvinai Ashoona, *Handstand*, 2010
blokdruk op steen en stencil

4. ACTIVITEITEN ROND DE TENTOONSTELLING

DOORLOPEND

In de expo

- Laat je leiden door het **Geluidsparcours Inuit** gecreëerd door de kunstenaars van Créahmbxl. Dit is geen klassieke audiogids. De luisterroute nodigt je uit om de tentoonstelling op een andere manier te ontdekken: door de ogen en oren van kunstenaars die een dialoog aangaan met de werken. De kunstenaars van Créahmbxl leggen de kunstwerken niet uit. Ze bouwen erop voort. Een vorm, een dier, een aanwezigheid of zelfs een stilte wordt het vertrekpunt voor een verhaal, een gevoel, een vraag of een verbeelding. Zo opent elk geluidsfragment een nieuwe ruimte waarin de kunstwerken verder leven, blijven resoneren en nieuwe interpretaties oproepen. De werken van Inuitkunstenaars en die van de kunstenaars van Créahmbxl komen op een verrassende manier samen. Ondanks hun verschillende geografische en culturele achtergronden delen ze een sterke verbeeldingskracht, een verbondenheid met het levende, een aandacht voor verhalen en het vermogen om nieuwe werelden op te roepen.

Het geluidsparcours kwam tot stand dankzij een samenwerking tussen de kunstenaars van Créahmbxl en de geluidskunstenaars Léonore Frenois, Justin Gistelinck en Rozemarijn De Keyser. Samen creëerden ze een bijzondere luisterervaring waarin stemmen en soundscapes samenkomen. Elk fragment nodigt je uit om te vertragen, aandachtig te luisteren en de tentoonstelling met een andere blik te bekijken.

Te beluisteren via de ErfgoedApp vanaf 15.11.26. Breng je eigen toestel en oortjes mee.

<https://www.artandhistory.museum/nl/activity/geluidsparcours-inuit>

- Kids, ga de uitdaging aan! Doorheen de expo vind je **vier activiteitentafels**. Wrijf en voorzie de dieren van een nieuw vachtje, doe de wezens van gedaante wisselen, waag je aan een authentiek Inuittouwspelletje en kraak de code van het Inuktitut!
- Even zitten? Nestel je in de **iglu**. Kinderen kunnen er spelen en boekjes of kamishibaiverhalen lezen. Op de tafels vind je creatieve vingeroefeningen, helemaal in thema.

Te reserveren

Boek een rondleiding en haal zoveel meer uit je bezoek! Reserveren doe je via de reserveringsformulieren die je online kan vinden en dit minstens 3 weken van tevoren.

- **Volwassenen in groep**

Tijdens een rondleiding vertelt je gids meer over de keuzes van de artiesten: welke onderwerpen zijn populair en waarom, welke materialen zijn voorhanden, hoe is het werk verdeeld en wat is de economische impact van deze succesvolle kunstproductie? Via de blik van deze kunstenaars krijg je inkijk in een voor ons totaal andere wereld. Een wereld die in het licht van de klimaatverandering, het massatoerisme en het koloniale verleden heel breekbaar is, maar tegelijk steunt op een ijzersterke culturele traditie. In dialoog met de gids haal je alvast meer uit je bezoek.

€ 120 (gids) + € 14 p.p. (groepsticket). Duurt 90 min.

<https://www.artandhistory.museum/nl/inuit-rondleiding-voor-volwassenen>

- **Schoolgroepen**

Rondleiding voor het lager onderwijs - Wie zijn de Inuit? Waar kan je schuilen voor een sneeuwstorm als je op de Noordpool bent? Hoe vang je een zeehond onder het ijs? Hoe ziet je huis eruit? Wat doe je tijdens de lange poolnacht? Kan je met de hondenslee naar school? In vraaggesprek met de gids, maken de leerlingen kennis met het dagelijks leven van de mensen die in het Hoge Noorden van Canada wonen.

<https://www.artandhistory.museum/nl/inuit-rondleiding-voor-lager-onderwijs>

Rondleiding voor het secundair onderwijs - Door te kijken en te redeneren, proberen de leerlingen verbanden te leggen en zo het verhaal van de Inuit beter te begrijpen. Door de levenswijze van de Inuit te vergelijken met die van zichzelf, begrijpen ze hoe de natuurlijke omgeving een impact heeft op de manier waarop we ons leven organiseren. Ten slotte wordt ook duidelijk dat de leerlingen en de Inuit in dezelfde wereld leven en dat thema's zoals klimaatverandering, moderne technologie en bepaalde politieke beslissingen gevolgen hebben voor ons allemaal.

<https://www.artandhistory.museum/nl/inuit-rondleiding-voor-secundair-onderwijs>

Rondleiding voor het Kunstonderwijs - De Inuit maken kunst met de materialen die ze voorhanden hebben: speksteen, ivoor, hamers en beitels, kleurpotloden, viltstiften en ... Japans papier. De tentoonstelling brengt werk van internationaal gerenommeerde Inuitprentkunstenaars samen en opent zo een uniek venster op het leven en de verbeeldingswereld van de bewoners van het Arctisch gebied. En waarom dan dat Japans papier? Dat zal de gids je met veel plezier vertellen!

<https://www.artandhistory.museum/nl/inuit-rondleiding-voor-kunstonderwijs>

Voor rondleidingen geldt: € 105 (gids) + 0 € (ticket –19 jaar) / 9 € p.p. (ticket 19-25 jaar). 1 gratis begeleider per groep van 15 deelnemers. Duurt 90 min.

Atelier+ voor het lager onderwijs - Inuitkunstenaars zijn steengoed in het tonen van een heel verhaal in één mooie tekening. Echt waar. Een museumgids toont je enkele die die leuk vindt, daarna ga jij gewoon zelf op zoek naar de kunstwerken die je het meest aanspreken. Kan je er een verhaal bij verzinnen? En kan je het ook omgekeerd?

<https://www.artandhistory.museum/nl/inuit-atelier-voor-lager-onderwijs>

Voor Atelier+ geldt: € 120 (gids) + 0 € (ticket –19 jaar). 1 gratis begeleider per groep van 15 deelnemers. Duurt 90 min.

- **Blinden en slechthzienden**

Bezoekers met een visuele beperking: welkom voor een bijzondere zintuiglijke rondleiding! Maak op een andere manier kennis met de wereld van de Inuit: door aanraking, luisteren en verbeelding. Je handen dwalen over reliëfprenten, speksteensculpturen en alledaagse voorwerpen die vertellen over het leven in het Hoge Noorden. Ondertussen brengen de geluiden van het Noordpoolgebied je helemaal in de sfeer: het kraken van het ijs, het ruisen van de wind en de geluiden van dieren, maar ook keelzang en het ritme van de trommel. De rondleiding eindigt op een rustige plek, waar traditionele verhalen en vertellingen centraal staan. Een uitnodiging om samen te luisteren, te delen en de ervaring af te sluiten.

€ 120 (gids) + 0 € (ticket blinden & slechthzienden en een begeleider). Maximum 7 deelnemers en hun begeleiders. Duurt 90 min.

Deze rondleiding wordt aangeboden vanaf 30.11.26

<https://www.artandhistory.museum/nl/inuit-rondleiding-voor-blinden-en-slechthzienden>

PUNCTUEEL

- **Zaterdag 17.10.26**
Museum Night Fever @Expo Inuit

Tijdens de *Museum Night Fever* dompelt het Museum Kunst en Geschiedenis je onder in de wereld van de Inuitcultuur. Benieuwd naar de keuzes achter het maken van de expo? Sluit dan zeker aan bij een **rondleiding Meet the curator**. Wil je meer te weten komen over de belevingswereld van de Inuit? Kies dan voor een **vertelsessie Gefluister vanonder het pakijis**. Misschien krijg je wel zin om zelf creatief aan de slag te gaan? Schuif dan aan bij het **Open Atelier Ouvert**. En dat is niet alles! Brusselse kunstenaar Anouck Thibaut stelt deze avond exclusief haar werk **Inukshuk** tentoon en de artiesten van **Créahm Bxl** bereiden een reeks bijzondere interventies voor.

Programma:

Meet the curator: 20:00 EN (Serge Lemaître) / 20:00 FR (Florence Cosme) / 21:00 FR (Anne-Françoise Martin)

45 min. Registreer de avond zelf aan het onthaal

Verhalenrondleiding *Gefluister vanonder het pakijis*: 19:30 / 20:30 / 21:30 / 22:30 (FR-NL-EN)
15 min. Registreer de avond zelf aan het onthaal

Open Atelier Ouvert: doorlopend 19:00-00:30

Installatie *Inukshuk*, Anouck Thibaut: doorlopend 19:00-00:30

Teken- en dansperformance door Créahmbxl. Timing nog te bevestigen

19:00 – 01:00

Tickets via museumnightfever.be

<https://www.artandhistory.museum/nl/activity/museum-night-fever-expo-inuit>

- **Zaterdag 24.10.26**
Dagevenement Davidsfonds Academie

Davidsfonds Academie organiseert op zaterdag 24 oktober 2026 een dagevenement rond de tentoonstelling *Inuit. Kunst uit het Canadese Hoge Noorden*. Het programma bestaat uit een inleidende lezing door poolspecialist Louis Beyens die meer dan zestig Arctische expedities op zijn naam heeft, een lunch en een gegidste wandeling door de tentoonstelling.

10:00 – 16:15

Tickets via davidfonds.be

<https://www.artandhistory.museum/nl/activity/dagevenement-inuit-kunst-uit-het-canadese-hoge-noorden>

- **Maandag 02.11.26 – vrijdag 06.11.26**
Herfstatelier Op bezoek bij de Inuit

Stap binnen in een wereld van sneeuw en ijs, blauwe nachten, betoverende dieren en warme verhalen. Kortom: deze week gaan we op bezoek bij de Inuit! We houden halt bij schattige beeldjes van dieren en indrukwekkende tekeningen en drukwerk gemaakt door hedendaagse Inuitkunstenaars. De werken vertellen over hoe deze mensen wonen, wat ze belangrijk vinden en wat ze wensen voor de toekomst. In het atelier laten we jouw innerlijke kunstenaar helemaal los. Kortom, we gaan kijken, lachen, vertellen en vooral veel maken!

Meerdaags vakantieatelier voor kinderen van het 1e t.e.m. het 6e leerjaar

Activiteiten van 9:30 tot 16:30, opvang van 8:30 tot 9:30 en van 16:30 tot 17:30

€ 125 - € 100 vanaf het tweede kind (broers of zussen)

<https://www.artandhistory.museum/nl/activity/op-bezoek-bij-de-inuit>

- **Zondag 15.11.26**
Kunstendag voor Kinderen Inuit Art Studio

De bewoners van het Hoge Noorden, de Inuit, zijn grote artiesten! De kunstenaars beelden af wat ze horen, zien, voelen, onderzoeken of onthouden hebben van vroeger. Zo komen verhalen over helden en dieren tot leven op papier, steen en textiel. Kom tijdens de Kunstendag voor Kinderen verdwalen in de tentoonstelling *Inuit*. Loop daarna gezellig aan in de Inuit Art Studio om zelf enkele technieken te proberen. Vandaag ben je zelf een groot kunstenaar!

In thematische studio's experimenteer je met gravure, collage, stencil, textiel en beeldhouwen met speksteen. Op vaste momenten brengt een vertelwandeling door de tentoonstelling de kunstwerken tot leven met verhalen uit het Hoge Noorden. In het crechecafé is er ook aan de allerkleinsten gedacht.

10:30-16:30

Voor gezinnen met kinderen van 4 tot en met 12 jaar

€ 12 (4-12 jaar) / € 18 (volwassenen) / € 14 (65+) / € 9 (studenten)

<https://www.artandhistory.museum/nl/activity/inuit-art-studio>

- **Donderdag 19.11.26 / 17.12.26 / 21.01.27 / 18.02.27 / 18.03.27 / 15.04.27**
Nocturne – Inuit

De dag afsluiten met een streepje cultuur? Hartelijk welkom op de tentoonstelling! Bekijk de werken op je **eigen ritme**, kijk anders met behulp van het **geluidsparcours** gemaakt door de artiesten van Créahmbxl, sluit aan bij een **instaprondleiding**, of relax met een **creatieve uitdaging**.

De nocturnes vinden elke derde donderdag van de maand plaats. Tijdens de nocturne is enkel de tijdelijke tentoonstelling geopend. LET OP! Als je wil deelnemen aan de instaprondleiding, heb je een ander ticket dan een voor de nocturne nodig.

17:00-22:00

€ 18 / € 14 (65+) / € 9 (studenten)

<https://www.artandhistory.museum/nl/agenda>

Instaprondleiding: 18:30 NL / 19:15 FR / 20:00 EN

€ 22 / € 8 (-19 jaar) - nocturne inbegrepen

<https://www.artandhistory.museum/nl/agenda>

- **Donderdag 19.11.26 / 17.12.26 / 21.01.27 / 18.02.27 / 18.03.27 / 15.04.27**
Instaprondleiding – Inuit

Tijdens deze rondleiding vertelt een gids meer over de keuzes van de artiesten: welke onderwerpen zijn populair en waarom, welke materialen zijn voorhanden, hoe is het werk verdeeld en wat is de economische impact van deze succesvolle kunstproductie? Via de blik van deze kunstenaars krijg je inkijk in een voor ons totaal andere wereld. Een wereld die in het licht van de klimaatverandering, het massatoerisme en het koloniale verleden heel breekbaar is, maar tegelijk steunt op een ijzersterke culturele traditie.

18:30 NL / 19:15 FR / 20:00 EN

€ 22 / € 8 (-19 jaar) - nocturne inbegrepen

<https://www.artandhistory.museum/nl/agenda>

- **Zondag 08.11.26 / 13.12.26 / 10.01.27 / 14.02.27 / 14.03.27 / 11.04.27**
Art and History Sundays Inuit. Kunst uit het Canadese Hoge Noorden

Naar aanleiding van de tentoonstelling *Inuit. Kunst uit het Canadese Hoge Noorden* organiseert het Museum Kunst en Geschiedenis een zesdelige lezingenreeks over diverse onderwerpen die aansluiten bij de expo.

(1/6) 08.11.26 Valse des esprits et métamorphoses : les sources de la résilience du chamanisme des Inuit du Nunavut (Canada)

Frédéric Laugrand, professeur UCLouvain (in het FR)

Hoewel de Inuit al meer dan twee eeuwen het christendom hebben omarmd, blijven de sjamanistische tradities aanwezig en beïnvloeden ze ook vandaag de dag nog bepaalde jachtpraktijken, therapeutische kennis en artistieke creatie.

Aan de hand van hedendaagse voorbeelden – het verkeer van onzichtbare wezens, de aanwezigheid van niet-menselijke entiteiten in de toendra, waarzeggerij – belicht de lezing de kracht van deze dynamieken en de ‘transformatieve continuïteit’ die kenmerkend is voor de Inuit-kosmologieën.

(2/6) 13.12.26 Fêtes hivernales hier et aujourd’hui chez les Inuit canadiens

Guy Bordin, ethnologue et réalisateur, spécialiste des Inuit (in het FR)

Decennia na de bekering tot het christendom vormt de tijd rond Kerstmis voor de Canadese Inuit het belangrijkste jaarlijkse feestmoment. Door de duur van de winterfeesten, en de opeenvolging van nachten vol dans en spel, herinneren ze aan het patroon van talrijke voorchristelijke feesten, hoewel de context en de betekenissen, de dansvormen en de gezangen sterk verschillen. In deze lezing wordt ingezoomd op hoe de huidige Inuit-eindejaarsfeesten zich inschrijven in een lang proces waarin continuïteit en transformatie de winterfeesten van het heden verbinden met die van het verleden.

(3/6) 10.01.27 Habiter l’Arctique : architecture et identité inuit au Canada

Esther Descamps-Goyet, chercheuse / Art Inuit Paris (in het FR)

In de 20e eeuw werden de Inuit van het Canadese Noordpoolgebied gedwongen om over te stappen van een nomadische levenswijze naar een door het overheidsbeleid opgelegde sedentaire levenswijze. Deze lezing onderzoekt de rol die architectuur en artistieke creatie vandaag de dag kunnen spelen bij de overdracht van kennis, het herwinnen van tradities en het behoud van de arctische gebieden.

(4/6) 14.02.27 Les mots de l’art inuit

Marc-Antoine Mahieu, maître de conférence à l’INALCO Paris (in het FR)

De moedertaal van de meeste Canadese Inuit, het Inuktitut, verschilt ingrijpend van onze communicatiesystemen. Het loont de moeite om de betekenissen die deze taal herbergt en overbrengt onder de loep te nemen. Wat zijn de woorden van de Inuitkunst? Hoe spreken kunstenaars over hun werk? Wat betekenen de inscripties op bepaalde kunstwerken? De lezing begint met een korte inleiding over de Inuittaal en biedt vervolgens enkele antwoorden op deze vragen.

(5/6) 14.03.27 « Nous n'avons qu'eux pour vivre »: la place des animaux dans la culture inuit, hier et aujourd'hui

Vladimir Randa, spécialiste de la culture inuit et directeur de la collection « Arctique » aux Éditions Peeters (in het FR)

De relatie tussen mens en dier is complex. Naast geavanceerde jachttechnieken heeft een uitgebreide schat aan gedetailleerde kennis over de fauna de Inuit in staat gesteld in al hun materiële behoeften te voorzien. Daarnaast zijn dieren alomtegenwoordig in de verbeeldingswereld van de Inuit. In de tijd van het sjamanisme stonden dieren centraal in alle overwegingen en daarvan zijn nog steeds belangrijke sporen terug te vinden in het huidige denken. Dieren komen voor in alle vormen van kunst, zowel de oude als hedendaagse.

(6/6) 11.04.27 Des productions des premiers habitants de l'Arctique à l'art inuit contemporain.

Maryse Saraux, directrice d'Art Inuit Paris (in het FR)

Tijdens deze lezing worden voorwerpen besproken die verband houden met de dagelijkse of rituele activiteiten van de paleo-eskimo's tot en met hedendaagse kunstwerken die de Canadese Inuit hebben vervaardigd als ruilgoederen na hun ontmoeting met de westerlingen en hun gedwongen vestiging. Vandaag kan de Inuitkunst worden beschouwd als een vorm van culturele, sociale en politieke assertiviteit. Ze dient niet alleen om expressieve kunstwerken te creëren, maar ook om de identiteit en de rechten van de Inuit te bevestigen, de herinnering levend te houden, stereotypen te breken en tegelijkertijd het publiek bewust te maken van de uitdagingen waarmee zij worden geconfronteerd.

10:30-12:00

De lezingen zijn vrij toegankelijk mits een geldig toegangsbewijs voor het museum (verzamelingen of expo)

Verzamelingen € 10 / € 8 (65+) / € 4 (-26)

Expo € 18 / € 14 (65+) / € 9 (-26)

Meeting point: Conferentiezaal van het Museum Kunst en Geschiedenis

<https://www.artandhistory.museum/nl/agenda>

- **Dinsdag 22.12.26 / woensdag 23.12.26 / donderdag 24.12.26**
Dinsdag 29.12.26 / woensdag 30.12.26 / donderdag 31.12.26
Open Atelier Ouvert – midwinter editie

Schuif aan bij de ateliertafels in de *iglu* van de tentoonstelling. Maak een stencil, verzin een verhaal, of naai een patch. Elke dag doen we wat anders!

14:00-16:00

Inbegrepen in een tentoonstellingsticket € 18 / € 14 (65+) / € 9 (-26) / € 0 (-19)

<https://www.artandhistory.museum/nl/agenda>

- **Maandag 08.02.27 – vrijdag 12.02.27**
Krokusatelier *Inuitkunst*!

Deze week ben jij de kunstenaar! We bekijken de Inuitkunst van dichtbij/veraf/ondersteboven/met een oog gesloten/... om inspiratie op te doen. Vervolgens laten we de creativiteit de vrije loop en gaan we tekenen, drukken, vijlen, naaien en stencilen dat het een lieve lust is. Maak maar alvast een plekje vrij aan de muur van je slaapkamer, want het wordt prachtig!

Meerdaags vakantieatelier voor kinderen van het 1e t.e.m. het 6e leerjaar
Activiteiten van 9:30 tot 16:30, opvang van 8:30 tot 9:30 en van 16:30 tot 17:30
€ 125 - € 100 vanaf het tweede kind (broers of zussen)
<https://www.artandhistory.museum/nl/agenda>

- **Zondag 21.03.27**
Inuitbabies

Noteer alvast in je agenda! Kom het begin van de lente vieren in de tentoonstelling *Inuit*. Geniet een hele dag lang van voelen, horen, proeven, kijken en misschien wel ruiken met creatieve activiteiten voor de allerkleinsten.

Programma nog te bevestigen.

Gezinsdag voor gezinnen met kinderen van 0 t.e.m. 2,5 jaar
10:30-16:30
<https://www.artandhistory.museum/nl/agenda>

5. PARTNERS

Canada

Québec
Délégation générale
Bruxelles

AIR CANADA

visit.brussels

**Brussels
Major
Events.**

BRUZZ

La 1ère

LE SOIR

Government
of Canada
Embassy
of Canada

Gouvernement
du Canada
Ambassade
du Canada

Ambassade van Canada

De tentoonstelling 'Inuit – Kunst uit het Canadese Hoge Noorden' onderstreept de samenwerking tussen het Museum Kunst & Geschiedenis in Brussel en de Ambassade van Canada in België en Luxemburg. Door deze tentoonstelling te steunen, wil de ambassade bijdragen aan een grotere zichtbaarheid van de uitzonderlijke artistieke rijkdom en diversiteit van Inuit-kunst in België.

Inuit-kunst neemt een bijzondere plaats in binnen het culturele landschap van Canada. De werken getuigen van een grote artistieke kracht en verbeelding. Ze weerspiegelen de uiteenlopende ervaringen, tradities en perspectieven van Inuit-gemeenschappen in het Canadese Hoge Noorden. Ze vormen geen statische kunstvorm uit het verleden: Inuit-kunstenaars blijven hun eigen beeldtaal vernieuwen en gebruiken kunst om hun leefwereld, identiteit en relatie tot hun land tot uitdrukking te brengen.

Een tentoonstelling als deze biedt het Belgische publiek de gelegenheid om die rijkdom van dichtbij te ontdekken en het werk van Inuit-kunstenaars centraal te stellen. Ze draagt bovendien bij aan een beter begrip van de diversiteit van Canada en van de belangrijke plaats die Inuit en hun cultuur in het land innemen.

De Ambassade van Canada is dan ook verheugd deze tentoonstelling te ondersteunen en samen te werken met het Museum Kunst & Geschiedenis om deze bijzondere kunstwerken onder de aandacht van een breed publiek te brengen.

Ritika Nandkeolyar

Chargé d'affaires a.i.

Ambassade van Canada in België en Luxemburg

Algemene Afvaardiging van Québec in Brussel en bij de Europese instellingen

Québec is trots om de tentoonstelling *Inuit – Kunst uit het Canadese Hoge Noorden*, gepresenteerd in de Koninklijke Musea voor Kunst en Geschiedenis van België, te ondersteunen.

Nunavik, het gebied ten noorden van de 55e breedtegraad, is het voorouderlijke thuisland van de Inuit van Québec. Hun aanwezigheid, geschiedenis, kennis en bijdragen maken integraal deel uit van de rijkdom en diversiteit van de Québecse samenleving.

De Inuit van Nunavik wonen verspreid over veertien gemeenschappen langs de kusten van de Hudsonbaai, de Hudsonstraat en de Ungavabaai. Nunavik betekent in het Inuktitut letterlijk “de plaats waar wij leven”. Tot op vandaag onderhouden de Inuit er een diepe verbondenheid met hun leefgebied. Die band met het land, samen met de overdracht van kennis en verhalen van generatie op generatie, blijft een bron van inspiratie voor een artistieke expressie die internationaal erkenning geniet.

Net als andere inheemse volkeren onderhouden de Inuit al sinds oudsher hun eigen netwerken en relaties. Vandaag nemen zij een steeds actievere rol op in internationale uitwisselingen en dialoogfora, waar zij hun stem laten horen en hun perspectieven delen. Tegen deze achtergrond biedt de tentoonstelling een unieke gelegenheid om in België en Europa kennis te maken met de dynamiek en vitaliteit van de Inuit-kunst, aan de hand van de werken en de visies van de kunstenaars zelf.

De waardering die Inuit-kunst vandaag geniet, ver buiten het Arctisch gebied, getuigt in de eerste plaats van de kracht, rijkdom en originaliteit van het werk van de kunstenaars. Doorheen de jaren hebben ook verzamelaars, onderzoekers en liefhebbers die deze kunst beter wilden leren kennen, begrijpen en delen, bijgedragen aan haar uitstraling en bekendheid.

De tentoonstelling nodigt uit om voorbij soms starre of stereotiepe beelden van het Hoge Noorden te kijken en een artistieke praktijk te ontdekken die geworteld is in geschiedenis, kennisoverdracht en een diepe relatie met het land. Tegelijk opent zij ruimte voor reflectie over hedendaagse uitdagingen en vraagstukken.

Met haar steun aan deze tentoonstelling wil Québec bijdragen aan ontmoetingen en dialoog, mensen dichterbij elkaar brengen en een beter begrip bevorderen van de Inuit van Québec, in al de rijkdom en diversiteit van hun realiteiten en culturele uitdrukkingen.

www.quebec.qc.ca/bruxelles

6. PRAKTISCHE INFORMATIE

EXPO Inuit - Kunst uit het Canadese Hoge Noorden

16.10.2026 > 18.04.2027

Data en openingstijden

Dinsdag – vrijdag: 9:30 – 17:00

Zaterdag, zondag en feestdagen: 10:00 – 17:00

Tarieven

€ 18: standaardtarief

€ 14: 65+; volwassenen in groep (min. 15 pers.); kaart FED+

€ 9: 18-25; werkzoekenden; begunstigen van het leefloon

Gratis:

- Elke eerste woensdagnamiddag van de maand vanaf 13.00 uur. Dit geldt enkel voor de permanente collecties.
- Kinderen en jongeren (0–17 jaar), individueel of in groepsverband
- Belgische leerkrachten op vertoon van een lerarenkaart
- Personeel van de POD Wetenschapsbeleid (BELSPO-kaart)
- Pers op vertoon van een geldige perskaart
- Experience Pass (2p)
- European Disability Card-houders
- Irshaab-studenten
- Total personeel (2p)
- Sotheby's preferred (4p)
- Werkzoekenden en mensen die recht hebben op een leefloon, tijdens hitteperiodes (gele, oranje of rode hittecode van het KMI).
- Gratis voor abonnementshouders op vertoon van een geldige pas of kaart:
 - Vrienden van de KMKG
 - ICOM-leden
 - Brussels Card
 - MuseumPASSmusées
 - Art Nouveau-pas

€ 30: Combiticket Jubelpark: Koninklijk Legermuseum, Autoworld, Museum Kunst & Geschiedenis

€ 1,25: Artikel 27

Museum Kunst & Geschiedenis

Jubelpark 10

1000 Brussel

België

+ 32 (0)2 741 73 31

info@kmkg.be

www.artandhistory.museum

BE CULTURE
ALL ABOUT ARTS COMMUNICATION

Founder & General Manager: Séverine Provost
Project Leader: Florian Doods
florien@beculture.be - +32 494 87 71 09
info@beculture.be

beculture.be
facebook.com/beculture
instagram.com/beculture